

**AI, Kunstmatige
Intelligentie
Dinsdag
3 oktober 2023**

**Technisch
Geneeskundige
Rondleiding UT
12 oktober 2023
12.30 uur**

**Workshop over
Klimaatverandering
Zaterdag
11 november**

**Humanistisch Café
13 november
Almelo**

**Ledendag landelijk HV
Zaterdag 25 november**

**Nieuwjaars-
Bijeenkomst
Zondag
14 januari 2024
Florilympha**

Redactie Nieuwsbrief

Norbert de Beer
06 - 4992 8200
nadebeer46@gmail.com

Beste leden,

Hierbij een herinnering voor de bijeenkomst over Kunstmatige Intelligentie op 3 oktober en de aankondiging van een nieuwe activiteit op 12 oktober over de studie Technische Geneeskunde.

Leden van het HV zijn welkom bij de bijeenkomsten van het Apostolisch Genootschap. Op 8 oktober is de eerstvolgende bijeenkomst met Jos de Wit.

Er komt op zaterdag 11 november een vervolg op de presentatie over klimaatverandering bij Hans en Willemien Wallinga thuis.

Agnes Coomans heeft weer een mooi verslag gemaakt van onze seizoensopening op 14 september in Den Broam.

Jodie Ras, humanistisch geestelijk verzorger in de Penitentiaire Inrichting in Almelo is op zoek naar vrijwilligers om haar te helpen bij haar werk.

Tot slot nog een keer de aankondiging van de Nieuwjaarsbijeenkomst op 14 januari 2024.

Norbert de Beer, eindredacteur

Ledendag Landelijk Humanistisch Verbond op zaterdag 25 november

Op zaterdag 25 november 2023 houdt de landelijke organisatie van het HV weer haar gebruikelijke ledendag.

Zet die datum dus in je agenda.

Meer informatie over plaats en programma in deze Nieuwsbrief.

"AI, Kunstmatige Intelligentie" door Erik Mulder.

Dinsdagavond 3 oktober om 20:00 uur. Inloop vanaf 19.30 uur.
Tuindorp Wesselerbrink, Vlierstraat 65, 7544GG Enschede.

AI, Artificiële Intelligentie, staat de laatste jaren volop in de belangstelling. Elke dag staat er daarover wel iets in de krant. Maar wat is dat, AI?
Erik Mulder gaat daar in zijn lezing op in.

Tal van vragen komen aan bod:

- Hoe werkt het? De techniek achter AI in begrijpelijke termen.
- Hoe werken wij als mens samen met slimme machines? Wie is de baas?
- Hebben we wat te vrezen? Hoe beïnvloedt het cultuur en samenleving?
- Hoe dom is deze intelligentie?

Na de pauze gaan we interactief en discussiërend wat dieper en filosofischer aan de slag met de begrippen 'betekenis' en 'bewustzijn' in relatie tot kunstmatige intelligentie.

Erik Mulder is ergonoom, dat wil zeggen hij houdt zich bezig met het zodanig ontwerpen van techniek dat mensen er effectief en plezierig mee kunnen werken. Bij Erik gaat het dan niet om een goede stoel of een 'ergonomische' computermuis. Hij is *cognitief* ergonoom, gericht op de mogelijkheden en beperkingen van het menselijk verstand. Zijn werk draait om het optimaliseren van de interactie tussen mens en machine; vaak gaat het dan om automatisering en informatie op beeldschermen.

Rondleiding Universiteit Twente, studie Technische Geneeskunde Donderdag 12 oktober om 12.30 uur.

Onze afdeling krijgt de gelegenheid om meer te weten te komen over het vak van een Technisch Geneeskundige. Welke vaardigheden moet je als student hebben? Wat kan techniek bijdragen tot innovatie in het geven van optimale zorg? Wat doet de Technisch Geneeskundige precies?

Mila Smit, student Technische Geneeskunde, gaat ons een kijkje geven in deze interessante studie en vertelt over haar ervaringen tot nu toe. De rondleiding door het simulatiecentrum duurt ca 1 uur.

Het aantal deelnemers is beperkt. Daarom wordt gevraagd om u tevoren even aan te melden bij Marlien Nijhuis: marlien.nijhuis@gmail.com, tel. 053-4763116. Zij zal u dan ook laten weten waar het startpunt is.

Workshop over Klimaatverandering

Altijd al willen weten hoe oorzaken en gevolgen van klimaatverandering in elkaar steken? Dan nodigen wij u graag uit deel te nemen aan een workshop Climate Fresk op zaterdag 11 november bij ons thuis Vaarwerkhurst 65, 7531 HL Enschede van 13.30 tot ongeveer 17 uur.

De doelstelling van Climate Fresk NGO is: Het inzicht in de klimaatproblematiek op mondiaal niveau verdiepen, om de veranderingen die nodig zijn voor het behoud van een leefbare wereld zo snel mogelijk op gang te helpen brengen.

Informatie kunt u lezen op <https://climatefresk.org/>

Op onze unieke aardbol hebben ondertussen al meer dan een miljoen mensen een Climate Fresk workshop gedaan!

Tijdens de workshop wordt een spel met kaarten gespeeld op een grote tafel met 4 tot 7 deelnemers. De deelnemers rangschikken met elkaar de kaarten op tafel en verbinden de kaarten met lijnen. Zo ontstaat op tafel een fresco, vandaar de naam van het spel. De workshopleiders verzorgen de materialen, geven zo nodig informatie en stimuleren dat de groep in gesprek gaat over emoties bij klimaatverandering en wat ieder zelf zou kunnen bijdragen. Climate Fresk is een internationale organisatie maar wij gebruiken bij de workshop Nederlandstalige kaarten.

Graag aanmelden bij Margriet Meijling, per e-mail margriet@margrietmeijling.nl of telefonisch op 06-3805 7357, vóór 1 november 2023. Inschrijving op volgorde van aanmelding! Is de workshop volgeboekt, dan zoeken we in overleg een volgende datum door middel van een datumprikker. Laat Margriet in ieder geval ook weten als u wel graag wil deelnemen, maar verhinderd bent op 11 november. Ook deze personen benaderen we met een datumprikker.

Hans en ik kwamen toevallig op het spoor van het spel en meldden ons aan voor een workshop. We raakten zo enthousiast dat we ons lieten opleiden tot workshopleider. Ondertussen hebben we wat ervaring, zien dat onze deelnemers positief zijn over de verbreding van inzicht door de workshop en dragen graag verder bij aan het verbreden van het inzicht in klimaatverandering van veel mensen.

Graag tot ziens,

Hans en Willemien Wallinga.

Onze zusterafdeling Centraal-Overijssel organiseert een Humanistisch Café op zaterdag 13 november

Gespreksonderwerpen zijn o a vrede- en vredes-afspraken van Albert Gietelink, samenwerking met PAX en de Bruggenbouwers en a s Algemene Ledenvergadering van de Landelijke Vereniging.

Voor meer informatie: klik op onderstaande link.

[Humanistisch Café Almelo zaterdag 13 november - Humanistisch Verbond](#)

SEIZOENSOPENING OP 14 SEPTEMBER IN NATUURVRIENDENHUIS "DEN BROAM" IN BUURSE.

Er is geen vriendelijker plek dan het Natuurvriendenhuis "Den Broam" dat op deze zonnige veertiende september rond half twee zeventien HV-leden ontvangt op het ruime terras waar de stoelen met vrolijke geelgroene kussens je willen omarmen. "Den Broam" is, zoals in de informatie staat een "doe-het-zelf-hotel" met een - en tweepersoonskamers, een gezamenlijke keuken, eetzaal en een gezellige tuinkamer. Je kunt er overnachten in een boomhut of tipi of in je eigen trekkerstentje. In het verleden hield de afdeling hier wel een wandelbijeenkomst en twee van onze leden, Reini en Peter Smit hebben als vrijwilliger al jaren een trouwe band met "Den Broam" en zijn vandaag dan ook gast in eigen huis.

Koffie, thee en koekjes gaan rond en de deelnemers koesteren zich in de middagzon die hier en daar getemperd wordt door de struiken en bomen rondom. Het is fijn elkaar na de lange zomer weer te kunnen ontmoeten en aan de verschillende tafels worden verhalen uitgewisseld. Maar er gaat ook gewandeld worden en daartoe worden we door Marlien Nijhuis die deze middag heeft voorbereid uitgenodigd met de opmerking dat we er wel rekening mee moeten houden dat

de muggen momenteel zeer actief zijn.

"Den Broam", in 1931 gebouwd, is een van de oudste natuurvriendenhuisen van ons land en ligt vlakbij het natuurgebied het Buurserzand. De door Marlien uitgekozen route

voert ons door het Witteveen, aan de grens met Duitsland waar oude zandweggetjes, eikenlanen, bos en hei elkaar afwisselen. Een prachtige wandeling waar we hier en daar nog wat late heidebloei zien. We passeren een uitnodigend bankje langs een pad voorzien van een schildje met spreuk en naam van de schenkers: "Vrij als een vogel, pluk de dag" Ton en Marike. We passeren een eeuwenoude grenspaal en buigen ons op de Commiezenbrug over de Buurserbeek

die onder de schitterend gelegen watermolen "Haarmühle", kabbelt. Na de wandeling die ongeveer een uur duurt lopen we terug naar "Den Broam" om daar nog geruime tijd met elkaar door te brengen. Hoewel er onderweg ook het nodige contact is tussen de wandelaars blijft er genoeg gespreksstof over. Koffie en

koek gaan uitgebreid rond. Wel valt me op, kijkend naar de verschillende tafels, dat er overal druk over handen en polsen gewreven wordt: de muggen hebben zich te goed gedaan! Enkelen van ons mogen even een kijkje nemen bij een van de boomhutten die geplaatst zijn op een wal rond het overstromingsgebied van de Buurserbeek. Een gelijkvloerse loopbrug geeft toegang tot de hut waar de grote ramen een mooi uitzicht bieden op beek en bomen. En dan wordt het tijd om afscheid van elkaar te nemen. We kunnen terugzien op een plezierige opening van het seizoen. Het was goed toeven rond "Den Broam"!

Vrijwilliger(s) gezocht

Mijn naam is Jodie Ras en ik werk sinds zes jaar als Humanistisch geestelijk verzorger in de Penitentiaire Instelling van Almelo. Ik leid daar wekelijks Humanistische bezinningsbijeenkomsten, een samenkomst van gedetineerden waarbij we aan de hand van muziek, film of poëzie stil staan bij een levensbeschouwelijk onderwerp. Dit laatste kan van alles zijn: van de liefde tot moed en inspiratie, van hoe mens te blijven tijdens detentie tot aan de raadselen van het universum. Allerlei onderwerpen passeren de revue waarbij naast een overdenking van mijn kant ook het gesprek over het onderwerp een belangrijke plek heeft. En dit alles vanuit Humanistische kijk waarbij het kritisch denken, nieuwsgierigheid en het toelaten van twijfel wordt gestimuleerd.

Ik zou graag wat hulp krijgen van een vrijwilliger(s) en ben op zoek naar iemand die naast motivatie vooral ook affiniteit met de doelgroep heeft. Ook is het integer omgaan met de indrukken die je in de gevangenis opdoet een belangrijke voorwaarde. Lijkt het je wat dan hoor ik graag van je.

Jodie Ras jodieras@hotmail.com of via 06-57106820

Bericht van de aan het HV verwante organisatie Paperclip

Na de zomer organiseert Paperclip openbare interactieve lezingen met als thema; **Kiemkracht**.

We maken kennis met diverse (religieus)humanistische levenshoudingen. We luisteren, ontdekken en stellen er vragen over. Hoe kunnen ze je helpen bij jouw persoonlijke groei? Hoe dragen zij vanuit hun humanistisch ideaal bij aan medemenselijkheid?

De eerste sprekers zijn:

Zondag 8 oktober 2023 10.00 uur, Jos de Wit, over religieus humanisme

Dinsdag 21 november 2023 20.00 uur, Tijmen Sissing, over ecologisch humanisme

Dinsdag 9 januari 2024 20.00 uur, Enis Odaci, over islamitisch humanisme

Locatie: **Apgen Twickel, Dennenbosweg 94, 7556 CK Hengelo**

Wie zijn wij? Paperclip is een initiatief dat ontstaan is vanuit het Apostolische Genootschap, dat een plaats biedt voor religieus humanistische zingeving (www.apgen.nl). De leden willen een concrete bijdrage leveren aan een menswaardiger samenleving. We vinden het nodig om duurzaam te leven vanuit solidariteit en met compassie. Paperclip organiseert vanuit die waarden ontmoetingen voor verdieping en levenskunst.

Je bent van harte welkom! E-mailadres: paperclip@apgen.nl

Ledendag 2023

De Ledendag 2023 is op 25 november in Zwolle. Marjan Slob en Babs Gons treden op en tijdens de Algemene Ledenvergadering stem je over de plannen voor volgend jaar. De Ledendag is speciaal voor leden van het Humanistisch Verbond.

Meld je aan via het formulier hieronder. De toegang is gratis. Wacht niet te lang, want vol is vol. We zien uit naar je komst! Klik op onderstaande link, terwijl je de toets Ctrl ingedrukt houdt.

Aanmelden

Over de Ledenvergadering

Tijdens de Algemene Ledenvergadering staan de plannen voor 2024 centraal. Tijdens de vergadering vragen we je om over de plannen te stemmen. Alle stukken, waaronder het jaarplan 2024, en de agenda van de vergadering, zijn vier weken voorafgaand aan de vergadering digitaal beschikbaar.

Tot twee weken aan de vergadering is er de mogelijkheid tot het indienen van amendementen, moties, vragen en opmerkingen. Wil je een amendement of motie indienen? Dat kan tot 11 november 2023 12 uur door een bericht te sturen naar regio@humanistischverbond.nl. Zie hiervoor ook [het huishoudelijk reglement](#). Algemene vragen? Mail ons: regio@humanistischverbond.nl.

12:00 ontvangst en lunch

13:00 Algemene Ledenvergadering

14:30 pauze

15:00 optreden Babs Gons & Marjan Slob

16:00 drankje & snacks

17:00 einde

Adres

Nieuwe Buitensociëteit Zwolle

Zaal: Theater Buitensoos

Stationsplein 1

8011 CW Zwolle